

بسم الله الرحمن الرحيم

بندر خشک

حمل و نقل ترکیبی، توسعه اقتصادی

ناصر ظهوری مهریزی

انتشارات سیدعلی زاده

برگزیده جوان‌ترین ناشر ۱۳۹۰

واحد بازرگانی و حمل‌ونقل (کد ۴۰)

زمستان ۱۳۹۳

سرشناسه	: ظهوری مهریزی، ناصر، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: بندر خشک حمل و نقل ترکیبی، توسعه اقتصادی / ناصر ظهوری مهریزی.
مشخصات نشر	: یزد: انتشارات سیدعلی زاده، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۲ص. مصور (بخشی رنگی)، جدول (بخشی رنگی)، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۹۰-۲۴-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: این اثر با حمایت مالی شرکت پیشگامان توسعه بندر خشک کوثر یزد منتشر شده است.
موضوع	: بندر خشک
شناسه افزوده	: شرکت تعاونی پیشگامان توسعه بندر خشک کوثر یزد
رده بندی کنگره	: ظ ۹ب۹ ۱۳۹۳/۵۵۱ HE
رده بندی دیویی	: ۱/۳۸۷
شماره کتاب شناسی ملی	: ۳۶۴۰۱۲۸

نشر، بخش و فروش: یزد، خیابان فرخی، پاساژ ۱۱۰، انتشارات سیدعلی زاده

همراه ۰۹۱۹ ۴۳۹ ۹۰۲۰

تلفکس: ۰۳۵-۳۶۲۲۰۹۰۸

بندر خشک (حمل و نقل ترکیبی، توسعه اقتصادی)

ناصر ظهوری مهریزی

☐ ناشر: انتشارات سید علی زاده	☐ نوبت چاپ: نخست - اسفند ۱۳۹۳
☐ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه - قطع وزیری	☐ مجری طرح: مهدی زمان زاده
☐ ویراستار: راضیه رستمی	☐ لیتوگرافی، چاپ، صحافی: زیتون
☐ قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان	☐ صفحه آرا: سیداحمد سیدعلی زاده

این اثر با سرمایه گذاری شرکت پیشگامان توسعه بندر خشک کوثر منتشر شده است.

معاونت اقتصاد و بازرگانی

نشانی: یزد، بلوار شهید بهشتی، ساختمان پیشگامان، شرکت تعاونی پیشگامان توسعه بندر خشک کوثر

فهرست مطالب

پیش گفتار	۱۱
-----------	----

فصل اول

پیش درآمدی بر بنادر خشک	۱۳
نیازها و انگیزه‌های پدید آمدن مفهوم بندر خشک	۱۶
شلوغی جاده‌ها	۱۶
مشکلات ظرفیت بنادر	۱۷
مشکلات زیست محیطی	۱۸
مفهوم بندر خشک و روند توسعه در افق‌های مختلف مکانی و زمانی	۱۹
شکل‌های گوناگون پایانه‌های چندوجهی پس کرانه‌ای	۲۰
کارکردهای بندر خشک	۲۳
خدمات ارزش افزوده در بندر خشک	۲۶
فرآیندهای عملیاتی در بندر خشک	۲۷
مکان‌یابی بندر خشک	۲۸
سایر منافع بندر خشک	۲۹
مدیریت بندر خشک	۳۱
بهره‌گیری از فناوری تبادل اطلاعات در مدیریت بندر خشک	۳۳
طبقه‌بندی بنادر خشک	۳۴
بندر خشک دور از ساحل	۳۴
بندر خشک با فاصله متوسط از ساحل	۳۴

۳۵	 بندر خشک نزدیک به ساحل
۳۵	 تأثیرات راه‌اندازی بندر خشک
۳۷	 حمل‌ونقل ترکیبی در کشور
۳۸	 انعکاس مفهوم بندر خشک در مطالعات انجام‌شده دنیا
۴۰	 بندر خشک دور
۴۳	 بندر خشک میانی
۴۴	 بندر خشک نزدیک
۴۶	 پیامدهای ضمنی مفهوم بندر خشک با عملکرد کامل
۴۸	 معماری بندر خشک از چه قسمت‌هایی تشکیل شده است؟
۴۹	 اهمیت لجستیک
۵۰	 وضعیت لجستیک در جهان
۵۱	 مهم‌ترین عوامل مطرح در صنعت لجستیک
۵۳	 بررسی برخی از امکانات بندر خشک دنیا
۵۳	 امکانات
۵۴	 مرکز لجستیک و خدمات آن

فصل دوم

۵۷	 احداث بندر خشک
۵۷	 محاسن و مزایای احداث بندر خشک
۵۹	 نقش بندر خشک در توسعه لجستیک ایران
۵۹	 تعریف لجستیک
۶۰	 ضرورت و راهکار
۶۰	 مفهوم و معنای بندر خشک
۶۲	 اهداف اجرای بندر خشک
۶۲	 طبقه‌بندی بندر خشک
۶۲	 تأثیرات اجرای بندر خشک
۶۳	 یک بندر خشک نمونه
۶۴	 تجربیات داخلی

۶۴	بازارهای جذب و تولید کالا.....
۶۵	مقدمات ایجاد بنادر خشک.....
۶۷	محتوای مطالعه امکان سنجی.....
۶۸	منابع سازمانی و طبیعی.....
۶۸	اهداف سازمانی.....
۶۹	منابع مالی.....
۶۹	راهبرد مطالعه امکان سنجی.....

فصل سوم

۷۱	تجربیات جهانی.....
۷۱	تجربیات جهانی.....
۷۱	آلمولت (سوئد).....
۷۲	مترانس.....
۷۳	بندر خشک کالوگا (روسیه).....
۷۴	بندر داخلی ویرجینیا (آمریکا).....
۷۷	JADA آمریکا.....
۷۸	دپوی کانتینری شارجه (امارات متحده عربی).....
۷۸	بندر خشک متروپورت (نیوزلند).....
۷۸	بندر خشک انفیلد (استرالیا).....
۷۹	بندر خشک ایساکا (تانزانیا).....
۷۹	لیست لجستیک پارک ها.....
۸۰	مکان لجستیک پارک های بررسی شده.....
۸۱	مشخصات بعضی از بنادر خشک.....
۸۴	نگاهی به بنادر خشک پاکستان (تجربه در همسایگی ایران).....
۸۸	تجربه در آسیا و آفریقا.....
۸۸	بندر خشک کمبوجیه (آسیای دور).....
۸۸	ارایه خدمات.....
۸۸	بندر خشک لاهور (آسیا).....

۸۹	ارایه خدمات بندر خشک لاهور.....
۸۹	بندر خشک ایزاکا(آفریقا).....
۹۰	ارایه خدمات.....
۹۰	شهر لجستیکی دویی.....
۹۱	شهر لجستیکی دویی (Dubai logistics City).....
۹۱	ارایه خدمات بندر خشک دویی.....
۹۳	تجربه در برزیل.....
۹۳	بندر خشک ریودوژانیرو.....
۹۴	خدمات ارائه شده.....
۹۴	بندر خشک ریستند.....
۹۵	خدمات ارائه شده.....
۹۵	بندر خشک جوینز دی فورا.....
۹۶	خدمات ارائه شده.....

فصل چهارم

۹۷	فناوری اطلاعات.....
۹۷	افزونگی.....
۹۸	کندی.....
۹۸	خطادار بودن.....
۹۸	قابل اطمینان نبودن.....
۹۸	توسعه.....
۹۸	رقابت.....
۹۸	خدمات Online.....
۹۸	رضایت مشتری.....
۹۸	تاریخچه نرم افزارهای کانتینری.....
۹۹	سخت افزارهای مورد نیاز.....
۱۰۰	معرفی یک نمونه نرم افزار کاربردی در ایران.....
۱۰۱	بسته عملیات ترمنال کانتینری.....

۱۰۴	 بسته عملیات بارشماری محوطه
۱۰۵	 بسته شرکت‌های کشتیرانی
۱۰۶	 بسته صاحبان کالا
۱۰۷	 ۵. بسته صورتحساب‌های مالی (Invoices & Financial)
۱۰۸	 بسته مدیریت اطلاعات
۱۰۸	 بسته برنامه‌ریزی
۱۰۹	 فناوری اطلاعات در بنادر
۱۰۹	 توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در بنادر
۱۱۲	 جایگاه وضعیت اقتصادی و کارکردی بندر هنگ کنگ
۱۱۳	 وضعیت توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات بندر هنگ کنگ
۱۱۴	 پروژه‌ها و اقدامات انجام‌شده در زمینه توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در بندر هنگ کنگ
۱۱۴	 سیستم مدیریت جامع ترمینال nGen
۱۱۵	 سیستم الکترونیکی مشتریان
۱۱۵	 اتوماسیون دروازه‌ها
۱۱۵	 سیستم مشخصه الکترونیکی کانتینرها
۱۱۵	 سیستم محافظت ماشین‌آلات
۱۱۶	 سیستم مدیریت دانش
۱۱۶	 وضعیت بندر هنگ کنگ در زمینه تجارت الکترونیک
۱۱۸	 برنامه‌ها و سیاست‌های بندر هنگ کنگ در زمینه توسعه تجارت الکترونیک
۱۲۰	 فناوری اطلاعات در بنادر کشور (استفاده از تراشه رادیویی)
۱۲۱	 RFID چیست؟
۱۲۲	 حوزه‌های کاربرد در بنادر
۱۲۳	 قابلیت‌ها
۱۲۴	 سیستم مشخصه الکترونیکی کانتینرها
۱۲۵	 RFID و خلق ارزش
۱۲۶	 RFID و بهره‌وری بنادر
۱۲۷	 نقش RFID در مدیریت ریسک

- نقش RFID در تهیه داده، اطلاعات و دانش ۱۲۸
- مدیریت منابع انسانی (HRM) ۱۲۸
- جلوگیری از کالای تقلبی ۱۲۸
- کنترل سرقت ۱۲۹

فصل پنجم

- جایگاه لجستیک ۱۳۲
- مقایسه وضعیت زیرساخت‌های تجاری ایران با کشورهای منطقه ۱۳۲
- ایران؛ کشوری لجستیکی ۱۳۵
- سهم هزینه‌های لجستیکی از قیمت تمام‌شده کالا در ایران چقدر است؟ ۱۳۸
- «طراحی برای لجستیک» رهیافتی در جهت کاهش قیمت تمام‌شده محصول ۱۴۰
- مزیت‌های لجستیکی ایران ۱۴۳
- نقشه لجستیکی جهان ۱۴۵
- شاخص عملکرد لجستیک ایران و جایگاه جهانی آن در سال ۲۰۱۲ ۱۴۶
- کتاب نامه ۱۵۰

پیش گفتار

امروزه در دنیا، توجه زیادی به حمل و نقل بین مدی می‌شود؛ زیرا بسیاری آن را راهی برای حل مشکلات ترافیکی موجود می‌دانند. حمل و نقل دریایی، به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای کاهش نقش حمل و نقل جاده‌ای، به بهبود کارایی زنجیره‌های حمل و نقل، در راستای اندیشه حمل و نقل پایدار، کمک می‌کند. کیفیت حمل و نقل دریایی، ارزان‌ترین و کم‌آلاینده‌ترین روش برای حمل کالا، تنها در صورتی بهبود می‌یابد که هم تسهیلات و خدمات در بنادر مطلوب باشند و هم برای تقویت نقش بنادر، پایانه‌های بار در پس کرانه‌های بنادر خوب توسعه یافته باشند. ساخت یا توسعه بنادر خشک، تأثیر ژرفی در تقویت نقش بنادر در زنجیره‌های حمل و نقل دارد؛ زیرا مشکلات ناشی از شلوغی در بنادر را کاهش می‌دهد و به افزایش ظرفیت و قابلیت اطمینان راه‌های دریایی می‌انجامد.

در نوشته‌های علمی و در کشورهای توسعه یافته، عبارت‌های چندی برای پایانه‌های چندوجهی وجود دارند که از دید کارکرد و تسهیلات شبیه بندر خشک به نظر می‌رسند؛ ولی در این میان، بندر خشک پیشرفته‌ترین آن‌هاست. به صورت کلی، دلیل گستردگی و پیشرفتگی بندر خشک در مقایسه با سایر پایانه‌ها این است که بندر خشک دست‌کم، دارای کارکردهایی از این قبیل است: ۱. انتقال بار از ریل به جاده و برعکس؛ ۲. انبار کردن موقت کالاها؛ ۳. فعالیت‌های تجمیع و توزیع کالاها؛ ۴. گستره‌ای از خدمات ارزش افزوده و خدمات گمرکی.

با توجه مطالب گفته شده، بهترین تعریفی که به صورت جامع مفهوم بندر خشک را نشان می‌دهد، این گونه است:

«بندر خشک ترمینالی چند وجهی در پس کرانه‌ها یا زمین‌های داخلی کشورهاست که از راه ریل/جاده به یک یا چند بندر پیوند دارد و شماری از خدمات تخصصی را به مقاصد در آن سوی

^۱ نمونه‌هایی از این ترمینال‌ها عبارتند از: inland clearance depots, inland ports و conventional intermodal terminals

دریایا ارائه می‌دهد. در حالت عادی، در بندر خشک، به کالاهای کانتینری خدمت‌دهی می‌شود. بندر خشک به همه تسهیلات حمل‌ونقل بار که نمایندگان شرکت‌های جابه‌جایی و ارسال کالا در بندر نیاز دارند، مجهز است.»

یکی از مزایای بندر خشک که می‌بایست به صورت برجسته به آن اشاره شود، فعالیت‌های وابسته به خدمات ارزش‌افزوده است؛ این خدمات، امکانات ارزشمندی، چون صرفه‌جویی در زمان، راحتی، کاهش هزینه‌های عملکردی و ... را برای کاربران بندر خشک فراهم می‌سازند. دردسترس بودن خدمات ارزش‌افزوده گوناگون در بندر خشک، جذابیت ویژه‌ای برای فعالیت‌های بازرگانی دارد؛ از این رو، به نوعی در جذب بیشتر مشتری نقش دارد.

www.ketab.ir